

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR-4100-02-04/2012
P/12/001

Wrocław, dnia 16 kwietnia 2012 r.

Pan
Witold RUDOLF
Burmistrz Piechowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Urząd Miejski w Piechowicach, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie powiązań budżetu Gminy Miejskiej Piechowice z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, Najwyższa Izba Kontroli – stosownie do art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia gospodarowanie w 2011 r. środkami finansowymi związanymi z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami Gminie Miejskiej Piechowice. Zastrzeżenia dotyczyły przede wszystkim niepodejmowania prawem przewidzianych działań wobec osób zalegających z płatnościami z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, a także nieuregulowania opłat abonamentowych za będące w dyspozycji Urzędu odbiorniki radiofoniczne.

Taką ocenę ogólną uzasadniają przedstawione niżej oceny cząstkowe.

1. Uzyskane w 2011 r. przez Gminę Miejską Piechowice dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, wyniosły łącznie 36,1 tys. zł i były o ponad 50% wyższe od planu tych dochodów, ustalonych na ten rok w wysokości 23,0 tys. zł. Ich źródłem była głównie realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej na podstawie ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

uprawnionym do alimentów², a przede wszystkim wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Dochody te, pomniejszone – na podstawie art. 255 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ – o przysługujący Gminie Miejskiej Piechowice udział w nich na kwotę 13,2 tys. zł, w pozostałej części przekazane zostały na rachunek bieżący dysponenta części budżetowej. Analiza dowodów księgowych związanych z przekazywaniem tych dochodów w trakcie 2011 r. wykazała, iż odbywało się to w terminach wynikających z art. 255 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Kwartalne sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, były sporządzane i przekazywane Wojewodzie Dolnośląskiemu i Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴, tj. w stosownych terminach i w zakresie wynikającym z danych ewidencji księgowej Urzędu.

W ocenie NIK niewłaściwy, bo nieskuteczny był nadzór Urzędu nad samorządową jednostką organizacyjną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Piechowicach, zwanym dalej „MOPS”, w zakresie działań windykacyjnych, podejmowanych na rzecz zaległych należności budżetu państwa, przewidzianych art. 27 ust. 3 ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁵, w związku z przepisami ustawy z 17 czerwca 1966 r. w postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁶ i rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zwanym dalej „rozporządzeniem”⁷. Przeprowadzona przez NIK w MOPS kontrola wykazała bowiem (na przykładzie 30 dłużników alimentacyjnych o największym zadłużeniu, których łączna suma zadłużenia wzrosła z 744,3 tys. zł na koniec 2010 r. do 1 012,0 tys. zł na koniec 2011 r.), że mimo wydania – na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – decyzji o zwrocie należności z tytułu wypłaconych świadczeń, nie stosowano wobec tych dłużników pisemnych upomnień oraz nie wystawiono i nie skierowano do nich tytułów wykonawczych, tj. działań przewidzianych w §§ 3, 5 i 6 rozporządzenia. Zdaniem NIK taki stan rzeczy należał do podstawowych powodów wzrostu pozostałych do zapłaty należności związanych z realizacją przez Gminę Miejską Piechowice zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, bo z 1 146,1 tys. zł na koniec 2010 r. do 1 551,0 tys. zł na 31 grudnia 2011 r., tj. o 35,3%. Zauważyć należy, iż całość kwoty należności obciążała osoby fizyczne i dotyczyła wypłaconych przez MOPS zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Nieprawidłowością w działalności MOPS było także niestosowanie się do obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a przewidującego przekazywanie dłużnikowi alimentacyjnemu i organowi właściwemu dłużnika (wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi właściwemu ze

² Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 20, poz. 103.

⁵ Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.

⁷ Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.

względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego) informacji o wysokości zobowiązań takiego dłużnika z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych.

Uwagę kontroli zwróciło również nieprzestrzeganie przez MOPS postanowień art. 14 i art. 35 ustawy z 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego⁸, tj. odpowiednio zasady pisemności postępowania i zasady załatwiania spraw bez zbędnej zwłoki, przy realizowaniu obowiązków nakazanych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczy o tym 12 stwierdzonych przypadków wydania decyzji o zwrocie należności z tytułu wypłaconych świadczeń w dniu 15 grudnia 2011 r., tj. dopiero 6 tygodni po zakończeniu okresu świadczeniowego, a także ich wysłanie bez potwierdzenia odbioru.

W powyższym kontekście zwrócić należy uwagę na okoliczność nieokreślenia w Urzędzie szczegółowych procedur kontroli zarządczej, odnoszących się do skutecznego, efektywnego i gospodarnego zarządzania środkami z dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

2. NIK pozytywnie ocenia sposób wydatkowania dotacji celowych otrzymanych przez Gminę Miejską Piechowice na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. Na ten cel uzyskano w 2011 r. od dysponentów części budżetowych środki w łącznej kwocie 1.723,9 tys. zł, z tego 1.639,3 tys. zł na zadania z zakresu zabezpieczenia społecznego, 49,4 tys. zł na utrzymanie stanowisk pracy realizujących zadania z zakresu administracji rządowej, 9,0 tys. zł na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, 1,0 tys. zł na zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego, 0,2 tys. zł na zadania z zakresu obrony narodowej, 1,1 tys. zł (dotacja z Krajowego Biura Wyborczego) na utrzymanie stałego spisu wyborców, 23,9 tys. zł (dotacja z Głównego Urzędu Statystycznego) na prace związane z przygotowaniem, zorganizowaniem i przeprowadzeniem narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań. Powyższe dotacje celowe zostały wydatkowane zgodnie z ich przeznaczeniem i prawidłowo rozliczone, a zwrot kwot niewykorzystanych, tj. 29,7 tys. zł z dotacji przeznaczonej na realizację świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego, oraz 0,2 tys. zł na prace związane z przygotowaniem, zorganizowaniem i przeprowadzeniem narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań – nastąpił w nakazanym przepisami trybie i terminach.

3. W 2011 r. Urząd prowadził jeden projekt pod nazwą „Chcemy być lepsi” o wartości 54 475,70 zł, przy którego realizacji korzystał z dofinansowania środkami unijnymi, pozyskanymi w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na podstawie umowy z 27 maja 2011 r., zawartej z Województwem Dolnośląskim, jako Instytucją Pośredniczącą. Oprócz dotacji unijnej w kwocie 48 854,35 zł, projekt ten sfinansowano dotacją celową z budżetu państwa w kwocie 8.621,35 zł. NIK pozytywnie ocenia realizację przedmiotowego projektu, gdyż wykonano go zgodnie z warunkami określonymi w umowie. Analiza kontrolna 21 pozycji wydatków poniesionych w ramach tego projektu, obejmujących kwotę 11 932,52 zł (20,8% całości wydatków), wykazała ich pełną kwalifikowalność i prawidłowość zaksięgowania.

4. W 2011 r. Gmina Piechowice nie realizowała zamówień publicznych związanych z realizacją projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Trzy sfinalizowane w tym okresie zamówienia publiczne na

⁸ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

remonty dróg, udzielone w trybie przetargu nieograniczonego, zostały sfinansowane lub dofinansowywane dotacjami z budżetu państwa. Pierwsze, pn. „Remont ulicy Tysiąclecia i remont ulicy Kolonijnej w Piechowicach” o wartości 624.537,38 zł, zrealizowane z udziałem dotacji celowej Wojewody Dolnośląskiego, przyznanej w kwocie 495.300 zł, oraz ze środków własnych w wysokości 129.237,38 zł. Drugie, pn. „Remont ulicy Kamiennej w Piechowicach” o wartości 131.341,86 zł, sfinansowane po 50% z dotacji celowej i środków własnych Gminy Miejskiej Piechowice. Natomiast trzecie, pn. „Remont ulicy Kolonijnej w Piechowicach” o wartości 261.273,21 w całości zostało sfinansowane dotacją celową Wojewody Dolnośląskiego. Badania kontrolne NIK wykazały zgodność realizacji tych zamówień publicznych z przepisami ustawy z 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych⁹.

5. NIK negatywnie ocenia nieprzestrzeganie przez Urząd obowiązku wynikającego z art. 2 i 3 ustawy z 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych¹⁰, sprowadzającego się w 2011 r. do nienaliczenia i nieuregulowania opłat abonamentowych w łącznej kwocie 577,80 zł z tytułu użytkowania w sumie 9 odbiorników radiofonicznych, w tym będącego na wyposażeniu samochodu służbowego. Zauważyć przy tym należy, iż taki wydatek, choć w nieco niższej, bo wynoszącej 550 zł wysokości, został – według Skarbnika Gminy – nawet zaplanowany w budżecie Miasta Piechowice na 2011 r. w dziale 750 – Administracja publiczna, rozdziale 750 23 – Urzędy Miast, § 4300 – zakup usług pozostałych. Ponadto uwagę NIK zwróciła nierzetelność prowadzonej w Urzędzie ewidencji środków trwałych w użytkowaniu, gdyż spośród 9 posiadanych radioodbiorników tylko 6 uwzględnionych zostało w tej ewidencji, w tym radioodbiornik zamontowany w samochodzie służbowym.

6. Określenie sposobu organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej nastąpiło w Urzędzie dopiero od 1 kwietnia 2011 r., tj. w momencie wydania przez Burmistrza Piechowic zarządzenia nr 23 w tej sprawie, chociaż obligujący go do zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej przepis art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, obowiązywał już od dnia 1 stycznia 2010 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Zapewnienie nadzoru nad Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Piechowicach w sposób skutkujący rzetelnym i skutecznym wykonywaniem działań windykacyjnych w stosunku do dłużników alimentacyjnych, stosownie do zasad i procedur wynikających z przepisów prawa.**
- 2. Wprowadzenie do ewidencji środków trwałych w użytkowaniu wszystkich posiadanych przez Urząd radioodbiorników.**
- 3. Uregulowanie opłaty abonamentowej należnej za 2011 r. z tytułu posiadanych przez Urząd radioodbiorników.**
- 4. Rozważenie ustanowienia szczegółowych procedur kontroli zarządczej odnoszących się do skutecznego, efektywnego i gospodarnego działania w zakresie wydatków z dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej.**

⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 728.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Burmistrza, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK o sposobie ich rozpatrzenia.